

Beslutningsforslag nr. **B 46**

Folketinget 2011-12

OMTRYK
(Ændret tekst)

Fremsat den 13. marts 2012 af Merete Riisager (LA), Simon Emil Ammitzbøll (LA), Mette Bock (LA)
og Anders Samuelsen (LA)

Forslag til folketingsbeslutning

om behandling af forhandlingsmandater i Folketinget

Folketingets Præsidium opfordres til i samarbejde med regeringen inden udgangen af 2012 at fremsætte forslag, der ændrer Folketingets forretningsorden og den såkaldte tiltrædel-

seslov, således at forhandlingsmandater i EU-sager flyttes fra behandling i Europaudvalget til behandling i Folketings-salen.

Bemærkninger til forslaget

Europaudvalget spiller i dag en central og for stor rolle i dansk EU-politik. Udvalget har sædvanlige udvalgsopgaver, men Europaudvalget er først og fremmest bemyndiget til at afgive et såkaldt forhandlingsmandat, før en minister tager af sted til et rådsmøde i EU for at træffe beslutninger af større rækkevidde. Forhandlingsmandatet gives, ved at medlemmerne af Europaudvalget tilkendegiver, om de er imod regeringens forhandlingsoplæg på hver af de sager, som regeringen ønsker et mandat til. Europaudvalgets medlemmer taler i udvalget på vegne af hele deres parti og repræsenterer dermed alle partiets mandater i Folketinget. Såfremt der ikke er et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, er det godkendt.

Processen omkring afgivelse af forhandlingsmandater i Europaudvalget går helt tilbage til en tid, hvor det europæiske samarbejde var af langt mindre vidtrækkende betydning, end tilfældet er i dag. Allerede i 1961 nedsatte Folketinget det udvalg, som senere fik navnet Europaudvalget, til at følge regeringens forhandlinger om Danmarks optagelse i EF. Ved Danmarks indtræden i EF den 1. januar 1973 valgte Folketinget dog ikke at lovfæste udvalgets beføjelser og kompetencer.

Europaudvalgets sagsområde er i Folketingets forretningsorden beskrevet som »Folketingets kontrol med regeringens EU-politik. Europaudvalget behandler sager vedrørende Den Europæiske Union og WTO og koordinerer Folketingets behandling af EU-sager i forhold til EU's institutioner« (Forretningsorden for Folketinget, november 2011, side 87).

Europaudvalgets nærmere arbejdsform og kompetencer er i stedet fastlagt i de såkaldte beretninger, som er aftaler mellem regeringen og udvalget. Den helt centrale bestemmelse om udvalgets kompetence findes i den første beretning fra 1973, hvori det hedder: »Regeringen rådfører sig med folketingets markedsudvalg i markedspolitiske spørgsmål af væsentlig betydning, således at såvel hensynet til folketingets

indflydelse som til regeringens forhandlingsfrihed respekteres. Forud for forhandlinger i EF's råd om vedtagelser af større rækkevidde forelægger regeringen mundtligt markedsudvalget et forhandlingsoplæg. Såfremt der ikke i udvalget konstateres et flertal imod forhandlingsoplægget, forhandler regeringen på dette grundlag.« (Bemærk, at markedsudvalget i dag hedder Europaudvalget, og at EF's råd i dag er EU's ministerråd). Praksis har udviklet sig således, at regeringen beder om forhandlingsmandat på ca. 60 sager om året ud af omkring 550 forelagte sager.

Den parlamentariske kontrol med regeringens EU-politik er utvivlsomt særlig vigtig i Danmark på grund af vores tradition med mindretalsregeringer. Det er dog også værd at bemærke, at de forhandlingsoplæg, der forelægges Europaudvalget, ofte er af meget stor politisk betydning, og at den udvikling, EU gennemgår netop nu, betyder, at en række forhandlingsoplæg kan få endog meget vidtrækkende konsekvenser. Derfor bør forhandlingsoplæggene naturligvis behandles med størst mulig inddragelse af Folketingets fagudvalg. Det vil sikre den bedst mulige parlamentariske gennemgang og debat om forhandlingsoplæggene. Dertil kommer, at EU-forhandlingerne kan blive en spændetrøje for de forskellige fagområder siden hen, da EU-lovgivningen forpligter i forhold til den lovgivning, man arbejder med i resten af Folketinget, og derfor bør fagudvalgene inddrages direkte i EU-arbejdet gennem mandatafgivelse i Folketingssalen.

Forslagsstillerne finder således, at en styrkelse af den parlamentariske kontrol med afgivelsen af forhandlingsmandaterne til regeringen vil give bedre debatmuligheder, større inddragelse af relevante fagudvalgsordførere og en generelt større indsigt i de forhold, Europaudvalget i dag behandler. Derfor foreslår forslagsstillerne, at forhandlingsmandater fremover gives i Folketingssalen og ikke i Europaudvalget.

Skriftlig fremsættelse

Merete Riisager (LA):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om behandling af forhandlingsmandater i Folketinget

(Beslutningsforslag nr. B 46)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.